

LEKSIKON

Ä Tasub teada Õliterminite leksikon

Bioloogiliselt lagunevad määrdeõlid

KASUTAMINE. Juba ammu on möödas ajad, mil rapsiõli baasil toodetud bioloogiliselt kiiresti lagunevaid määrdeaineid ja hüdroõlisid vaadeldi üksnes piiratud kasutusala eritoodetena. Tänapäeval kasutatakse neid peaaegu kõikides tööstusvaldkondades. Olgu see hüdroõli, saeketiõli, vormiõli või eraldusõli, rapsist saab valmistada väga palju erinevaid tooteid. Rapsiõli kasutatakse nii puhatal kujul (vastava jõudluse tagavad antud juhul manused) kui ka sünteetiliste estrite baasmaterjalina. Vaatamata sellele, et sünteetilised estrid ei ole toodetud biotoorainest, on need keskkonnasäästliku-

mad kui polüglükoolide baasil valmistatud tooted.

LIIGITAMINE. Praegu kasutatakse rahvusvaheliselt kehtivat standardit ISO 15380. See defineerib ka sünteetilisi HEPR hüdroõlisid (Hydraulic Oil Environmental Polyalphaolefine and Related Products).

NÕUDED. Muu hulgas nõutakse täieliku biolagunevuse katse läbimist, mis vastab OECD 301 nõuetele või samaväärsetele normidele. See tähendab, et 28 päeva jooksul laguneb vähemalt 70% ainest. Osa õlide puhul võib see olla isegi vähemalt 95%.

MIKS VALIDA. Kasuks räägivad vee ja pinnase kaitse, kahju likvideerimiskulude kokkuhoid, keskkonnasäästlik suhtumine loodusressursidesse ning põllumajandusliku toodangu arendamine ja kasutamine.

KUIDAS BIOÕLILE ÜLE MINNA. Saksamaa tuntum õlilabor Oelchek soovib üleminekul bioõlile olla eriti ettevaatlik. Vana mineraalõli peab täielikult välja laskma ja süsteemi loputama bioõliga kaks korda. Lõpuks võib süsteemi jääda veel ainult maksimaalselt 2% mineraalõli. Miks? Sest kõrgem mineraalõlisisaldus ei halvenda mitte ainult

õli bioloogilist lagunevust, vaid ka õhu eraldusvõimet. Tagajärgedeks võib olla kavitatsioon hüdropumpades, õli vahutamine ja pumba kiire ülesütlemine.

MIDA JÄLGIDA. Jälgige tähistuse puhul, et toode vastaks standardis ISO 15380 nimetatud biolagunevusele või omaks pakendil ökomärgiseid. Nendega tohib toodet reklaamida ainult siis, kui on tõestatud selle bioloogiline lagunevus.

Ä Loe lisaks

LEKSIKON jätkub Logistika septembrinumbris.